

Заўважым, што хоць *ваўчар* адначасна прыйшоў і ў беларускую, і ў расейскую мовы, яго ўжываньне мае пэўныя асаблівасьці. Так, у Расеі з ініцыятывы Анатоля Чубайса праводзілася *ваўчарная прыватызацыя*. У Беларусі прыватызацыйныя дакумэнты назвалі чэкамі, а *ваўчар* замацаваўся пераважна ў сфэры турысцкага бізнэсу. Таму беларускае значэньне *ваўчару* раўназначнае знаёмаму слову „пуцёўка“: купляючы *ваўчар* у турысцкай фірме, вы атрымліваеце гарантыю аплочанага начлегу і сьняданку ў адным з замежных гатэляў. Праўда, тое, што гэтыя паслугі часта таксама ўмоўныя і незапатрабаваныя — іншая размова.

Верасень

Сяргей Дубавец

У залатым фондзе беларускае лексыкі ХХ стагодзьдзя самая яркая калекцыя — назвы месяцаў. Яшчэ на пачатку стагодзьдзя ў „Нашай Ніве“ гэтая сыстэма толькі фармавалася. Напрыклад, у 1909 годзе нумар газэты выйшаў 24 „сеньцябра“, а ня *верасьня*. Хоць апошнія слова было і старабеларускім, і ўжывалася ў жывой гаворцы.

Сеньня назвы месяцаў — гэта і пашыраны паэтэчны вобраз, і першы ўрок беларускае мовы. Вось малое пытаецца: мама, а чаму гэты месяц называецца *верасьнем*? А вось грамадзянін, які запаўняе пашпартную анкету, спыняецца перад радком пра месяц нараджэньня і пытаецца ў суседа: а как будет „сентябрь“? „Кажется, *верасень*“, — адказвае той. А вось высокі начальнік, засеўшы над новай дырэктывай на беларускай мове, кліча ў кабінэт сакратарку: „Зіночка, — пытаецца ён, *верасень* — это какой месяц?“

Сымболіка дзвятага па ліку месяца — гэта плён, які выношваўся на працягу ўсяго году.

У палітычную гісторыю Беларусі ўзьяднаньне заходняй і ўсходняй частак краіны ў 1939 годзе трывала ўвайшло пад назваю *верасьнёўскіх падзеяў*. А 30 *верасьня* зьявілася на сьвет славуная пісьменьніца-мэмуарыстка Зоська ВЕРАС, якая дзень і месяц свайго нараджэньня ўдала зашыфравала ў псэўданіме.

Верасень — першы месяц восені, часам цёплы і сонечны, часам халодны і дажджлівы, а то й сьнежны. Часам у *месяцы верасьні выпадае пароша*, а часам ён *гарыць полымем ружовых верасоў*.

Вёска

Сяргей Дубавец

Вёска — гэта беларускі сусьвет, космас. Над *вёскай* — вялізнае неба. У *вёсцы* ёсьць усё, што можа спатрэбіцца для жыцьця. Тут працуюць — пасьвяць каровы, сьвяткуюць — калядуюць, шмат разважаюць пра жыцьцё і гоняць беларускае віскі. Беларусы на Радуніцу едуць на магілы дзядоў з гораду ў *вёску*.

У *вёсцы* жыве мова.

Слова *вёска* ў той ці іншай форме ёсьць ува ўсіх індаэўрапейскіх мовах і азначае або селішча, або дом, або нават горад. Літоўскае *Veshpatis* —